

AT OVERVÅGE INFEKTIONER - HALT

Christian Stab Jensen, Specialkonsulent, Ph.d.

Central Enhed for Infektionshygiejne (CEI)

Statens Serum Institut

Tlf.: 32 68 38 26

Mail: csj@ssi.dk

Afholdt 22. september 2021

❖ Kvantitativ indsamling og registrering af infektionshygiejniske (IH) data

- Enkelt undersøgelser til belysning af et område
- Ved systematisk gentagelse - overvågning

❖ Prævalens

- Øjebliksbillede af hvor mange som har infektioner ud af samlede population

❖ Fordele

- Ikke så tidskrævende

❖ Ulempe

- Ikke så pålidelig

❖ Kvalitativ indsamling og registrering af IH-data

- Primært i form af spørgeskemaundersøgelser
- Enkelt undersøgelser til belysning af et område
- Ved systematisk gentagelse – overvågning

❖ Incidens

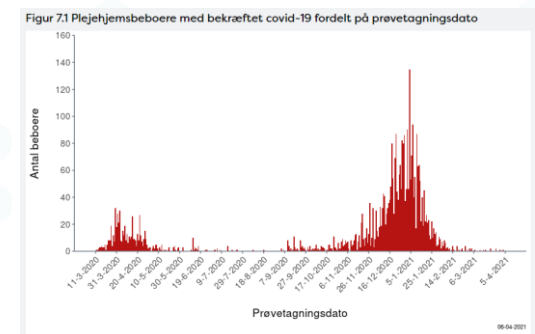
- Løbende registrering af hvor mange som har infektioner ud af samlede population

❖ Fordele

- Mere pålidelig

❖ Ulempe

- Kan være mere tidskrævende

- Anmeldepligtige infektioner og mikroorganismer i befolkningen
- Den danske mikrobiologidatabase (MiBa)
- Kliniske databaser med registrering af forskellige typer infektioner
- Antibiotika forbrug og resistens
 - DANMAP
 - Europæisk overvågning – ECDC
- Halvårlige prævalensundersøgelser af sygehus erhvervede infektioner på hospitaler (2008-2015)
- Incidens af udvalgte sygehus erhvervede infektioner på hospitaler HAIBA (2011-)
- Prævalensundersøgelser af infektioner og antibiotikaforbrug på plejehjem HALT (2010), HALT 2 (2013), HALT 3 (2017) kommende HALT 4 (2022-23)
- SSIs dashboard og ugentlige opgørelser med overvågningsdata for covid-19 med bl.a. data for:
 - Regioner og kommuner
 - Mulige covid-19-udbrud på grundskoler
 - Covid-19 på plejehjem

❖ Data kan anvendes til:

- At give adgang til det ledelsesmæssige lag
- At sikre politisk og ledelsesmæssig opbakning
- Identifikation af infektionshygiejniske problemområder
- Politisk stillingtagen for kommunale infektionshygiejniske fokusområder
- Evaluering af interventioner
- Kvalitetsmåling
- Almen information til borgerne

Afholdt 22. september 2021

❖ Data kan:

- Bruges som øjen- og døråbner
- Give rejsepas og taleret
- Ændre hierarkiske strukturer og dermed interaktionsordenen
- Tildele ressourcer
- Kvalificere dialog
- Rekonstruere normer og ændre praksis
- Bruges til benchmarking – sammenligning
- Bruger til prioritering

Reference: Jette Holt. At gøre ting med tal. En nexusanalytisk afdækning af overvågningssystemet HAIBA's diskursive aflæsning. PhD-afhandling. Institut for Kultur og Læring, Aalborg Universitet. 2020.

- ❖ Forslag til indikatorer der er væsentlige at få indsamlet kommunale data for:
 - Registrering af årsagen til sygefravær på udvalgte skoler/institutioner blandt elever/personale
 - Registrering af udbrud af norovirus-infektion (Roskildesyge), MRSA og andre resistente bakterier i fx daginstitutioner, skoler, plejehjem, botilbud mv.
 - Forekomsten (punktprævalensundersøgelse) af infektioner på udvalgte kommunale plejehjem, fx via den europæiske HALT-undersøgelse, som Statens Serum Institut inviterer til deltagelse i
 - Antal gennemførte hygiejneindsatser på skoler og institutioner på et år
 - Antal af institutioner med retningslinjer på hygiejneområdet
 - Antal medarbejdere, der kender til institutionens retningslinjer
 - Antal hygiejne-audits i kommunale institutioner
 - Antal borgere i kommunale institutioner med resistente mikroorganismer.

- ❖ HALT 3 – forekomst af infektioner og antibiotikabrug på 95 danske plejehjem i 2017
 - Audit (prævalensundersøgelse) på plejehjem i Europa af infektioner, antibiotikabrug og infektionshygiejniske resurser
 - Formål
 - Inden for plejehjemsområdet at sætte fokus på og øge viden om:
 - Forekomst af:
 - » Infektioner
 - » Multiresistente bakterier
 - » Brug af antibiotika
 - Belyse forekomst og brug af forskellige infektionshygiejniske aspekter inden for:
 - » Lægebehandling og koordinering
 - » Infektionsforebyggelse og -overvågning
 - » Antibiotikapolitik

❖ Udførelse

- Lokalt sundhedsfagligt personale måler forekomst af infektioner og antibiotikabrug via samtaler med personalet og/el. gennemgang af journal, medicinliste mm.

❖ Institutionsskema

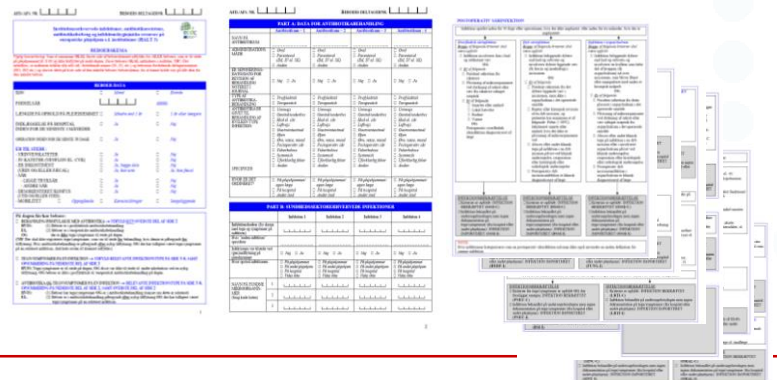
- Forhold vedr. plejehjemmet
- Foranstaltninger på plejehjemmet vedr. brug af antibiotika og infektionshygiejne

The image shows a checklist with multiple sections, including 'Generelle oplysninger', 'Personale', 'Antibiotikabrug', and 'Infektionshygiejne'. It contains various questions and checkboxes for assessment.

❖ Beboerskema

- Risikofaktorer for infektion hos den enkelte beboer
- Hvorvidt den enkelte beboer fik antibiotika
- Forekomst af tegn/symptomer på infektion

The image shows a detailed assessment form for residents, divided into sections like 'Generelle oplysninger', 'Risiko for infektion', and 'Antibiotikabrug'. It includes a table for recording symptoms and antibiotic use over time.

- På en given dag havde 6,8% af plejehjemsbeboere en infektion
 - De 3 hyppigste var:
 - urinvejsinfektioner 2,8%
 - hud-/sårintektioner 2,3%
 - luftvejsinfektioner 1,0%
 - I alt 10,5% af alle plejehjemsbeboere fik antibiotika
Heraf fik 6,8% profylaktisk antibiotika – primært mod urinvejsinfektion (6,4%)

Afholdt 22. september 2021

- ❖ HALT 3 giver en øget viden, som muliggør fokusering på fremtidige indsatsområder
- ❖ De fleste havde adgang til en hygiejneperson – enten i kommunen og/el. regionen – færre havde lokale nøglepersoner
- ❖ Kun få plejehjem havde
 - skriftlige infektionshygiejniske retningslinjer
 - læger direkte tilknyttet
 - farmaceutisk rådgivning
 - feed-back på antibiotikabrug
 - ingen havde en antibiotikapolitik
- ❖ Det stigende antal deltagende kommuner og plejehjem i prævalensaudit – i forhold til tidligere – var et tegn på en øget opmærksomhed på forekomsten af infektioner og antibiotikabrug på danske plejehjem
- ❖ [HALT 3 - projekt \(ssi.dk\)](https://ssi.dk)

❖ Forslag til specielle fokusområder

- På plejehjemmene
 - UVI på plejehjem (fx diagnostik, forekomst, antibiotikaforbrug)
 - Sårinfektioner - specielt liggesår, som bør kunne afhjælpes
- Hygiejneorganisation
 - Er den kommunale/lokale organisation tilstrækkelig
 - Er der kommunale/lokal hygiejnepolitik
 - Er der tilstrækkelig lokalt kendskab til den kommunale organisation og samarbejder (fx med regionen, andre kommuner, private aktører mm.)
 - Er der nødvendig viden om hygiejne hos personale på plejehjem

Afholdt 22. september 2021

EVALUERINGSRAPPORT

MINDRE ANTIBIOTIKAFORBRUG OG FÆRRE URINVEJSINFEKTIONER BLANDT BORGERE PÅ PLEJECENTRE Gennem vidensopbygning hos plejepersonale

Forskningsenheden for Antibiotic Stewardship & Implementering,
Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Herlev og Gentofte Hospital.
Marts 2019

Forebyggelsespakke

Hygiejne

Forslag til indikatorer der er væsentlige at få indsamlet kommunale data for

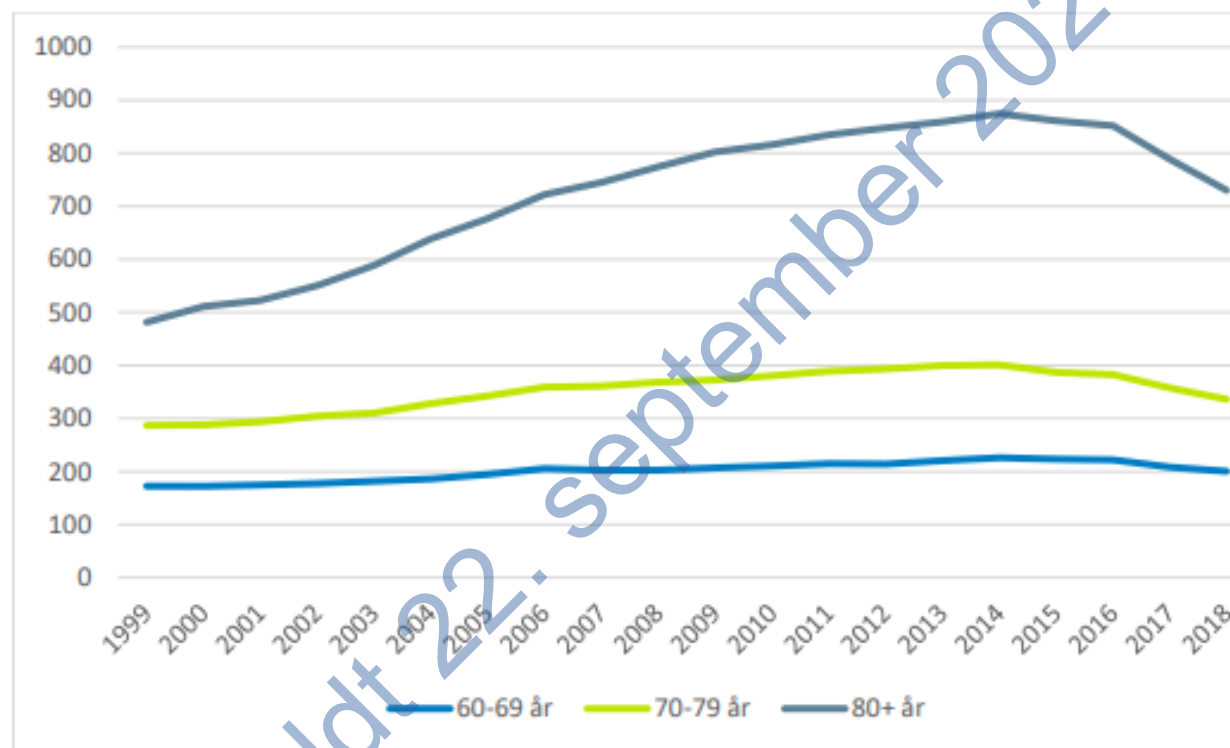
- Registrering af årsagen til sygefravær på udvalgte skoler/institutioner blandt elever/personale
- Registrering af udbrud af norovirus-infektion (Roskildesyge), MRSA og andre resistente bakterier i fx daginstitutioner, skoler, plejehjem, botilbud mv. Meldesystemet for smitsomme sygdomme er under revision og vil fremover komme til at indeholde data om langt flere infektioner, herunder norovirus-infektion (Roskildesyge), men kun i den udstrækning, at der er taget diagnostiske prøver
- Forekomsten (punktprævalensundersøgelse) af infektioner på udvalgte kommunale plejehjem, fx via den europæiske **HALL**-undersøgelse, som Statens Serum Institut inviterer til deltagelse i
- Antal gennemførte hygiejneindsatser på skoler og institutioner på et år
- Antal af institutioner med retningslinjer på hygiejneområdet
- Antal medarbejdere, der kender til institutionens retningslinjer
- Antal hygiejne-audits i kommunale institutioner
- Antal borgere i kommunale institutioner med resistente mikroorganismer.

SUNDHEDSSTYRELSEN

Plejepersonalets viden om hygiejne steg, og brugen af antibiotika blev halveret

Med begrænsede midler har plejepersonalet i Frederikssund Kommune nedbragt brugen af antibiotika mod urinvejsinfektioner. Forløbet har gjort medarbejderne bevidste om alternativer til medicin og har øget værdien af samarbejdet med kommunens hygiejnesygeplejerske.

Figur 4. Antal recepter med antibiotika mod blærebetændelse pr. 1.000 kvinder, fordelt på alder

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret, antibiotikastatistikken på esundhed.dk

Reference: Sundhedsdatastyrelsen: [Antibiotika - Sundhedsdatastyrelsen](#)

❖ Design af overvågning

- Kvantitativ/kvalitativ overvågning
- Øjebliksbillede (prævalens)/fortløbende overvågning (incidens)
- Indsamling og registrering af data
- Spørgeskemaundersøgelse
- Dataanalysen og -fremstillingen

❖ Af- og tilbagerapportering

- Rapportform
- Nyhedsbreve
- Foredrag
- Publikation

Afholdt 22. september 2021

- Registrering af tal og data skal ikke bare ske for registreringen skyld
- Hvordan skabes mening i registrering og tilbagemeldingen af indhentede tal og data
- Vigtigt at der sker hurtig tilbagemelding
- Vigtigt at man lokalt får ejerskab for data, hvis det skal føre til handling
- Vidensdeling er vigtig
 - Publicering af metoder, data og fund
 - Etablering af en "projektdatabase", så projekter og erfaringer kan deles

Afholdt 22. september 2021

- ❖ HAIBA ([Hospital Acquired Infections Database \(ssi.dk\)](https://ssi.dk))
 - Incidensovervågning af udvalgte sygehus erhvervede infektioner ud fra data fra LPR3, CPR-registret og MIBa
- ❖ Ugentlige incidensovervågning for covid-19 på plejehjem
 - Identifikation af plejehjemsmatrikler kombineres med data fra CPR-registret og MIBa ([Ugentlige opgørelser med overvågningsdata \(ssi.dk\)](https://ssi.dk))
- ❖ Fremtidig lignende kombination vil kunne anvendes til incidensovervågning på plejehjem af fx resistente mikroorganismer, UVI, influenza, antibiotikaforbrug mm.
- ❖ Forudsætning:
 - Juridisk afklaring ift. GDPR-regler
 - Politisk beslutning om at udføre dette (økonomi)
 - Relevant mikrobiologisk prøvetagning

Lokale idéer og tiltag – op til jer

[20 veje til at bruge mindre antibiotika \(antibiotikaellerej.dk\)](http://antibiotikaellerej.dk)